

**UCHWAŁA NR XLIII/315/2022
RADY GMINY PĘPOWO**

z dnia 27 września 2022 r.

w sprawie zatwierdzenia „Planu odnowy miejscowości Pępowo na lata 2022-2029”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.) Rada Gminy Pępowo uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się „Plan odnowy miejscowości Pępowo na lata 2022-2029”, przyjęty uchwałą nr 2/2022 Zebrania Wiejskiego Wsi Pępowo w dniu 22.09.2022 r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pępowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Pępowo

Zenon Rogala

Załącznik
do uchwały nr XLIII/315/2022
Rady Gminy Pępowo
z dnia 27 września 2022 r.

ODNOWA I ROZWÓJ WSI PĘPOWO
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PĘPOWO
NA LATA 2022-2029

GMINA PĘPOWO

2022

ODNOWA I ROZWÓJ WSI PĘPOWO
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI PĘPOWO 2022 - 2029

1. Wstęp
2. Charakterystyka wsi Pępowo.
3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.
4. Ocena mocnych i słabych stron Pępowo.
5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w ciągu 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

1. Wstęp

CEL OPRACOWANIA

Plan Odnowy i Rozwoju Wsi Pępowo ma na celu określenie kierunku rozwoju wsi w sferze społeczno - gospodarczej na lata 2022-2029.

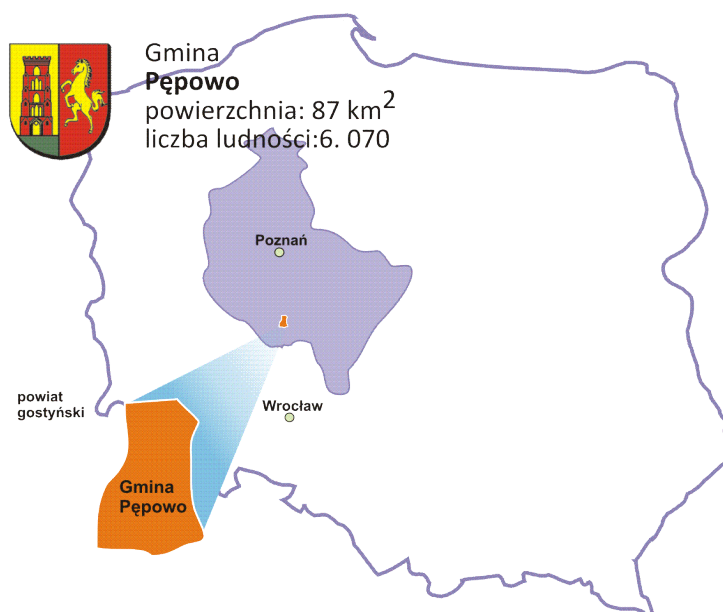
Niniejszy dokument będzie stanowił podstawy decyzji podejmowanych przez organy rady sołectkiej i władze Gminy Pępowo, dotyczących przedsięwzięć rozwojowych. Plan ten ma służyć uporządkowanemu i społecznie akceptowanemu rozwojowi infrastruktury społecznej i technicznej w miejscowości Pępowo. Celem opracowania jest wpływ na ożywienie gospodarcze, ekonomiczne wsi oraz rozwój społeczny i kulturalny. Niewątpliwie, w obecnych czasach rozwój wsi jest ważny i niezmiernie potrzebny. Plan jest także dokumentem niezbędnym przy działaniach, które będą wspierane przez środki pomocowe z Unii Europejskiej, w szczególności w ramach działań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i późniejszych oraz środki krajowe.

Zadania, które ustalono w Planie odnowy miejscowości Pępowo na lata 2009-2016, w 100% zostały zrealizowane. Podczas warsztatów mieszkańcy wsi Pępowo ustalili priorytetowe działania do realizacji wymienione w pkt. 5 niniejszego dokumentu

2. Charakterystyka wsi Pępowa.

2.1. Przynależność administracyjna, położenie miejscowości, powierzchnia, liczba ludności:

Pępowa to wieś będąca siedzibą gminy Pępowa, położona na terenie Województwa Wielkopolskiego, w powiecie gostyńskim. Położenie wsi w układzie gospodarczym kraju jest korzystne. Pępowa położone jest w połowie drogi pomiędzy Poznaniem a Wrocławiem przy międzyregionalnej linii kolejowej Ostrów Wlkp. - Leszno oraz międzyregionalnej drodze Krotoszyn - Rawicz - Warszawa. Miejscowość Pępowa jest stolicą gminy. Obszar Sołectwa Pępowa obejmuje wieś Pępowa o powierzchni 2 623 ha. Liczba mieszkańców w samej miejscowości Pępowa wynosi 1 881 osób (stan na dzień 30.06.2022 r.). Gminę zamieszkuje ponad 5943 mieszkańców, którzy w większości utrzymują się z pracy rolniczej oraz przetwórstwa rolno - spożywczego. Gmina Pępowa zajmuje obszar 86,70 km², w tym: użytki rolne 6 205 ha i lasy 1 737 ha. Warunki środowiska przyrodniczego, a także dość znaczne oddalenie od głównych aglomeracji miejsko - przemysłowych kraju przesądzą o rolniczym charakterze gminy o wysokotowarowej produkcji rolnej. Otoczeniem terytorialnego systemu społecznego gminy Pępowa jest byłe województwo leszczyńskie, jeden z największych rozwiniętych rolniczo regionów kraju oraz województwo dolnośląskie. Pępowa wchodzi, zatem w skład regionu o niewielkim obszarze i zaludnieniu, dość jednorodnych warunkach środowiska, prezentującego średni ogólny poziom rozwoju społeczno - gospodarczego, jednak najwyższy krajowy poziom rozwoju rolnictwa, regionu spójnego komunikacyjnie. W dziedzinie infrastruktury, zarówno technicznej, jak i społecznej nastąpiła w ciągu ostatnich kilku lat wyraźna poprawa.

Ludność gminy zamieszkuje w 13 wsiach sołeckich: Babkowice, Czeluścin, Gębice, Kościuszkowo, Krzekotowice, Krzyżanki, Ludwinowo, Magdalenki, Pasierby, Pępowo, Siedlec, Skoraszewice, Wilkonice o dość luźnej zabudowie, co znacznie powiększa koszty jej obsługi w zakresie infrastruktury. Gęstość zaludnienia 68 osób na 1 km² nie jest wysoka, jeśli się ją porównuje z poziomem krajowym. W ogólnej liczbie ludności znaczny odsetek przypada na ludność w wieku poprodukcyjnym. Ponad 71% powierzchni gminy stanowią użytki rolne, w ramach, których aż 94% stanowią grunty orne. Bardzo mało jest łąk i pastwisk oraz sadów i ogrodów. Jak na warunki regionalne, gmina jest dość dobrze zalesiona (19,9 % powierzchni).

Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć infrastruktury technicznej, zwłaszcza wodociągowej, telefonicznej, światłowodowej i gazowej. Ponad połowa gminy posiada także sieć kanalizacji sanitarnej. Rozwój sieci infrastruktury stanowi priorytet inwestycyjny władz lokalnych. Pępowo wraz z ościennymi gminami: Krobia, Pogorzela, Kobylin, Borek i Piaski tworzy mikroregion rolniczy o specyficznych, wyżej opisanych własnościach. Wykazuje silne związki przestrzenne z najbliższym miastem Gostyniem, Krotoszynem i Leszmem. Gmina Pępowo od 1988 roku współpracuje z holenderską gminą Neder-Betuwe. Do roku 2005 była to gmina Dodewaard.

2.2. Historia miejscowości ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń mających wpływ na powstanie układu przestrzennego

Rys historyczny

W zamierzchłej przeszłości, kiedy poziom wód gruntowych i otwartych był znacznie wyższy od dzisiejszego, obszar północnego dorzecza Dąbroczny, zwanej kiedyś od dobroci Dobrocnią, pokrywała puszcza. Ziemię pod uprawę wydzierano puszczy i wypalano.

Pierwsze wzmianki o Pępowie pochodzą z 1136 r. stwierdzające, że wieś ta wchodziła w skład majątku arcybiskupstwa gnieźnieńskiego. Pierwotna nazwa to Pampowo (używana do roku 1800), pochodząca od Pampucha, czyli pączka w maśle. Władze pruskie zaczęły stosować pisownię Pempowo, stąd po I wojnie światowej pojawiło się Pępowo. Obecne Pępowo składa się z dawnego Pampowa i Chocieszewic. Nazwa Pampowo pochodzi od nazwiska Pampowskich (znanym członkiem tego rodu był Ambroży Pampowski).

W 1267 r. odłączono Pępowo i okoliczne wsie od Krobi i utworzona została odrębna parafia. Prawdopodobnie wówczas pobudowana została przez kapitułę gnieźnieńską pierwsza świątynia pod wezwaniem św. Andrzeja. Zbyt duża odległość kapituły od posiadłości pępowskiej powodowała wiele trudności w prowadzeniu majątku. Dlatego, też w 1383 r. część ziemi została odsprzedana (lub zamieniona) staroście wielkopolskiemu, Peregrynowi z Węgrzyna. Kilkanaście lat później w 1444 roku właścicielem Pępowa został Peregryn Pampowski z rodu Rzepkowiczów herbu Gozdawa. Druga część wsi, do pocz. XVII wieku pozostawała w rękach kustosa gnieźnieńskiego. Ówczesne Pępowo składało się z dwóch działów: Pępowa - w części zachodniej, należącej do powiatu kościańskiego i Pępówka - w części wschodniej należącej do powiatu pyzdrowskiego.

Ostatnim z rodu Pampowskich, został wymieniony Ambroży z Ponieca, starosta średzki. Zmarł on w 1571 r. i pochowany został w kościele w Środzie. Po jego śmierci właścicielami wsi został Melchior Konarzewski wraz ze swą żoną Anną Siedlecką herbu Odrowąż. Po Melchiorze majątek odziedziczył jego syn Andrzej Konarzewski, fundator kościoła i klasztoru filipinów na Świętej Górze w Gostyniu, który zmarł w 1676 r. Wdowa po nim, Zofia z Opalińskich wyszła powtórnie za mąż za Wacława Leszczyńskiego i zamieszkała prawdopodobnie w Głuchowie, zaś dobra oddała w 1695 r. w dzierżawę Janowi Opalińskiemu, a w 1693 r. Andrzejowi Boczkowskiemu. W 1695 r. dobra rodowe objął syn, Filip Konarzewski ożeniony z Teofilią Leszczyńską. Po jego śmierci w 1703 r. majątek odziedziczyła jego córka Weronika Konarzewska, która wniosła je w posag Maciejowi Mycielskiemu - chorążemu poznańskiemu, którego główna rezydencja znajdowała się w Szubinie. Po śmierci Macieja Mycielskiego w 1747 r. oraz Weroniki z Konarzewskich w 1762 r. Pępowo oraz cały klucz tuliszkowski odziedziczył trzeci syn - Józef Mycielski, starosta koniński ożeniony z Franciszką Koźmińską. Po nim dobra przejął jego syn Michał, a w 1815 r. jego wnuk Teodor Mycielski. Syn Teodora, Ignacy w roku 1876 sprzedał majątek księdzu Wilhelmowi Radziwiłłowi z Berlina, który z kolei w 1881 r. sprzedał go Adolfowi Hansemannowi, jednemu z twórców Hakaty. Po nim dobra dziedziczył jego wnuk Albrecht, po którego bezpotomnej śmierci 1915 r. dobra przeszły w ręce jego siostry Matyldy, żony Joachima Oertzena. Do końca II wojny światowej majątność należała do niego.

Pępowo od wieków było przykładem pokojowego współżycia przedstawicieli dwóch religii: protestantów i katolików. Brak jest jakichkolwiek wzmianek o konfliktach na tle wyznaniowym na pępowskiej ziemi. Ważną rolę odegrał tutaj kościół katolicki, sprawujący nie tylko duszpasterską posługę mieszkańcom, ale i opiekę na chorymi i ubogimi. Od początku XIX wieku działały dwie szkoły: w Pępowie szkoła polska, a w pobliskich Chocieszewicach szkoła ewangelicka.

Pępowo ma wspańiałe tradycje historyczne: podania ludowe mówią o udziale chłopów w organizowaniu oddziałów przeciwko wojskom szwedzkim w 1655 roku. W 1806 roku dla wkraczającego na ziemie polskie cesarza Napoleona wystawiono szwadron kawalerii złożony z młodzieży wiejskiej.

2.3. Określenie przestrzennej struktury miejscowości przez wskazanie: dominanty przestrzennej, otwartych przestrzeni wspólnych, elementów charakterystycznych dla danej miejscowości

Kościół

Pierwotny kościół wzniesiony został w XV wieku jako konstrukcja drewniana, na sztucznie usypanym wzniesieniu. W pierwszej połowie XVII wieku dziedzic pępowski, Jędrzej Konarzewski, rozpoczął budowę murowanej świątyni, którą zakończono w 1625 roku.

O zabudowie przestrzennej przy kościele (probostwo, plebania, domy kościelne) wspominają zapiski z wizytacji księdza Wolskiego w 1667 r. : „... dom proboszcza stał blisko

kościół i był otoczony podwórzem ... Dom składał się z dwóch izb, sieni i komory... W innym miejscu nad stawkiem stał dom dla służby i świniarza, stodoły, stajnie i spichlerz były naprzeciw tego domu.” Natomiast o przebudowie kościoła w latach 1820 -1830 „Tygodnik Katolicki” z roku 1863 pisał tak: „Pępowo posiada jeden z najpiękniejszych kościołów wiejskich obu diecezji. Hrabiów Mycielskich staraniem pod przewodnictwem hr. Raczyńskiego budowa kościoła pobudowana została na gotyk przed trzydziestu laty, nie mogę powiedzieć, aby sposób restauracji, a raczej przebudowania zupełnie mógł wymagać artystycznej restauracji zaspokoić, ale pomimo to widać jakieś przebijające się uczucia pięknnością i stylu, coś już wyglądającego na sztukę kościelną.”

W czasie uwłaszczenia, którego dokonała rodzina Mycielskich, uporządkowano zabudowę przestrzenną wokół kościoła. Rozebrano niektóre stare domy, wydzielono tereny pod ogrody i podwórze gospodarcze, a naprzeciw kościoła pobudowano nową szkołę, która spłonęła w 1945 r.

W czasie rozbudowy kościoła w latach 1820 -1830 prowadzonej pod kierunkiem Edwarda Raczyńskiego, zaprojektowano i pobudowano również domy „dawnej poczty” (obecnie siedziba Urzędu Gminy) i „Szpitalik” (budynek istniejący do dzisiaj).

Obecnie w obrębie obszarów objętych ochroną konserwatorską oraz obszarów o wysokich walorach przestrzennych konieczne są działania ukierunkowane na ochronę i odnowę wartości kulturowych i ekologicznych. Szczególnie dotyczy to historycznych układów zabudowy wsi Pępowo. Rewitalizacja połączona być musi z promowaniem nowych aktywności społeczności lokalnej zamieszkującej obszar, którego działania te dotyczą.

Szczególnie dotyczy to utrzymania zabytkowych układów ruralistycznych, założeń pałacowo-parkowych we wsi Pępowo oraz ochrony najcenniejszych obiektów zabytkowych.

(fot. Paweł Bzodek)

3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

3.1. Zasoby przyrodnicze.

Obszary wskazane dla rozwoju funkcji rekreacyjnej wiążą się przede wszystkim z cechami środowiska przyrodniczego. Dla wykorzystania rekreacyjnego wskazane są obszary leśne oraz tereny sąsiadujące z obiektami o walorach kulturowych bądź urządzeniami sportowymi.

Atrakcyjność krajobrazowa oraz walory kulturowe stanowić powinny podstawę rozwoju turystyki weekendowej, np. związanej z turystyką rowerową, konną, także w powiązaniu z gminami ościennymi.

Wyznaczono obszary potencjalnej lokalizacji obiektów rekreacyjnych w sąsiedztwie wsi Pępowo, mając na uwadze zarówno wykorzystanie istniejącej bazy hotelowej (gospodarstwa agroturystyczne) oraz potencjału stadniny koni.

Do tego systemu należy obniżenie dolinne Dąbroczny oraz ekosystemy leśne. Dolina pełni funkcję lokalnego łącznika ekologicznego, uzupełniając zasadniczy system powiązań przyrodniczo-ekologicznych oraz spełniając funkcje lokalnego korytarza zasilania i wymiany wartości ekologicznych oraz powietrza.

Na terenie gminy Pępowo znajdują się dwa rezerваты leśne: *Czerwona Róża* oraz *Pępowo*.

(Źródło: <https://piaski.poznan.lasy.gov.pl/>)

(Źródło: <https://piaski.poznan.lasy.gov.pl/>)

W celu zachowania i ochrony obszarów o cechach środowiska zbliżonych do naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu niezbędnych warunków do wypoczynku i korzystania z walorów krajobrazowych obowiązują na tym obszarze ograniczenia i zakazy oraz określone zasady gospodarowania. Podstawowym celem jest **ochrona** tych **terenów przed zmianami lub utratą wartości przyrodniczych**.

3.2. Dziedzictwo kulturowe

Kościół parafialny:

Jak już wspomniano, w pierwszej połowie XVII wieku dziedzic pępowski, Jędrzej Konarzewski, rozpoczął budowę murowanej świątyni, którą zakończono w 1625 roku. Wygląd ówczesnego kościoła opisał w następujący sposób ks. Wolski, wizytator biskupi, w 1667 roku:

"Budowa jest dość elegancka, o wysokiej wieży pokrytej miedzią. Wewnątrz sklepienie, ściany bielone lecz pokryte kurzem. Posadzka w małym chórze z dębiny, a w wielkim - z cegły. Na środku kościoła krucyfiks, chór z organami. Drzwi dwoje na południe i zachód, dobrze zamknięte, okna w dobrym stanie. Pod wieżą rodzaj kaplicy, pomieszczenie dla biblioteki. Na wieży trzy dzwony i sygnarek ... Cmentarz wokół kościoła otoczony murem. Na nim kaplica, świeżo przez Wojciecha Konarzewskiego w mur pruski wzniesiona, a w niej ołtarz murowany, lecz nie konsekrowany, z obrazem Miłosierdzia Bożego. Kaplica pokryta trzcina".

W 1734 roku nawałnica zerwała dach kościoła i zniszczyła częściowo jego wieżę, którą rozebrano w 1811 roku.

Inicjatorem następnej przebudowy był hrabia Edward Raczyński. Zamówił projekt u własnego architekta, Franciszka Marii Lanciego. Dobudowano wtedy nawy boczne, kaplicę, zakrystię, a także wieżę. Jednonawowe dotąd wnętrze przybrało postać pseudobazyliki.

Elementem najbardziej charakterystycznym dla sylwetki budowli stała się potężna wieża wzniesiona w 1830 roku przez Józefa Mycielskiego, wzorowana prawdopodobnie na budownictwie angielskiego gotyku oraz późnogotyckich kościołach w Gostyniu i Środzie Wlkp. W nawie głównej charakterystycznym elementem jest kolebkowe sklepienie, natomiast w nawach bocznych - kolebkowe i krzyżowe.

Na szczególną uwagę zasługuje znajdujący się w głównym ołtarzu obraz pędzla Bartłomieja Strobla z 1641 roku, zatytułowany "Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny". Należy on do cenniejszych zabytków malarstwa z pierwszej połowy XVII wieku. Do dnia dzisiejszego trwają spory wśród znawców malarstwa, dotyczące aktualizacji tematyki religijnej przez wprowadzenie do omawianej kompozycji malarskiej osób współczesnych Stroblowi. Niektórzy badacze twierdzą że postać Pana Jezusa ma twarz króla Władysława IV Wazy, Matka Boska twarz królowej Cecylii, aniołowie oblicza kasztelanek, a namalowani u dołu obrazu apostołowie - twarze współczesnych malarzowi senatorów.

"Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny" Bartłomiej Strobel

(Źródło: <https://kpbk.ukw.edu.pl/>)

Wystrój wnętrza nie jest niestety utrzymany w stylu neogotyckim, lecz barokowym, a nagrobki Melchiora Konarzewskiego, Jana Konarzewskiego i jego żony Agnieszki z Siedleckich, w stylu renesansowym. Inne ciekawe zabytki wewnątrz kościoła to: piękny

krucyfiks pochodzący z około 1520r., chrzcielnica w kształcie głowy byka z XVIII w. oraz barokowa pięta z drugiej połowy XVII w.

(fot. Jacek Śląski)

Plebania. Od strony północnej kościoła wznosi się zabytkowa plebania pochodząca z 1764r.

(Źródło: <http://www.polskaniezwykla.pl/>)

Szpitalik. Obok kościoła zbudowano w latach 1820 -1830 przytułek dla chorych i ubogich zwany "szpitalikiem". Z tego miejsca wyruszyli w 1918r. mieszkańcy Pępowa do Powstania Wielkopolskiego. Świadczy o tym tablica pamiątkowa na budynku.

Budynek Urzędu Gminy W tym samym czasie zbudowano pocztę, która znajduje się niedaleko kościoła przy ulicy Stanisławy Nadstawek. Obecnie mieści się w niej Urząd Gminy oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Wiatrak. Wiatrak „Franciszek” to najstarszy typ wiatraka zwany koźlakiem. W latach 1901-1977 wiatrak stał w Magdalenkach koło Pępowa. Do Magdalenek sprowadził go Stanisław Kostka Krzyżoszczak. Główne elementy konstrukcji nośnej jak koziół, słup, mącznica oraz wał napędowy z kołem palcznym pochodzą z wiatraka z Kobyłina z 1754 r. Koźlak do czasu translokacji stanowił własność rodziny Krzyżoszczaków. Mełli na nim między innymi Stanisław Kostka Krzyżoszczak, Ludwik Krzyżoszczak, Józef Konarski oraz Franciszek Krzyżoszczak. Wiatrak pracował do czasu elektryfikacji wsi na początku lat 60 ubiegłego wieku, później pełnił funkcję magazynu. W latach 1977 – 1979 młyn przeniesiono do obecnej lokalizacji. Renowację wraz z jego translokacją przeprowadził cieśla Józef Grodzki z Ludwinowa. Kolejną renowację przeprowadził w 2019 r, cieśla Piotr Nadolny z Grodziska (gm. Osieczna). W 1957 r. wiatrak „Franciszek” został wpisany do rejestru zabytków jako cenny przykład drewnianego budownictwa przemysłowego z 1754 r., posiadający starą maszynię drewnianą i profilowane nadproże.

(fot. Małgorzata Waleńska)

Barokowy zespół pałacowy. Pałac pępowski powstał w latach 1760 - 1790. Zbudowano go jako rezydencję Józefa Mycielskiego, starosty konińskiego, a od roku 1794 - starosty inowrocławskiego. Ostatnim Polakiem, który nim władał, był Wilhelm Radziwiłł. Sprzedał on dobra pępowskie, wraz z pałacem, w roku 1880 bankierowi berlińskiemu Hansemannowi, jednemu z trzech twórców Hakaty, organizacji mającej na celu rugowanie Polaków i polskości. W rękach niemieckich - majora Alfreda Oertzena (co pamiętają starsi mieszkańcy naszej gminy) - pałac pępowski pozostał do roku 1945. Obiekt ten stanowi prawdziwą perłę wśród zabytków architektury świeckiej. Całość tworzy centrum założenia osiowego, zamkniętego od wschodu wspaniałym parkiem, a od zachodu obszernym dziedzińcem. Składa się z korpusu głównego zwróconego frontem na zachód, z przylegających do jego naroży dwóch pawilonów oraz dwóch oficyn bocznych, połączonych z pawilonami okazałymi, kutymi w żelazie, bramami. Główny korpus jest piętrowy, zbudowany na rzucie prostokąta. Fronton pałacu został przepięknie ozdobiony ryzalitami obustronnymi - prostokątnymi oraz kwadratowymi - jednoosiowymi, tak zwanymi alkierzami. Dodatkową wspaniałą ozdobę stanowią charakterystyczne dla baroku elewacje z profilowanym gzymsem kordonowym, rozczłonkowane jońskimi pilastrami. Na froncie znajduje się sklepiony krzyżowo ganek, wsparty na półkolistych arkadach, na których umieszczono rzeźbione w stiuku figury atlantów. Na uwagę zasługuje mansardowy dach zespołu pałacowego.

We wnętrzach zachowało się wiele elementów pierwotnego, rokokowego wystroju. Należą do nich rozmieszczone w pokojach i olbrzymiej sieni dwie supraporty, drzwi z barokowymi płytami, piękne ościeża drewniane, dwuprzęsłowe sklepienia, sufity z rokokową sztukaterią oraz dwubiegowe schody. W sali balowej znajduje się olbrzymi obraz przedstawiający panoramę Neapolu z 1880r., autorstwa nieznanych mistrzów niemieckich.

(Źródło: UG Pępowo)

Spichlerz. Zbudowano go w I połowie XIX wieku na planie prostokąta w 1899 roku. Obecnie jeden z kilku zabytków na terenie Pępowa.

(Źródło: <https://zabytek.pl/>)

Z okolicami związana jest ciekawa legenda.

" W dawnych czasach św. Jadwiga, księżna Śląska, wybrała się z pielgrzymką na odpust do Pępowa. Droga jej wiodła przez Baszków, który dawniej nazywano Władyką. Dziedzicem wsi był wówczas pan bogaty, ale samolubny i nieżyczliwy ludziom. Jego zamek znajdował się tuż za wsią, po prawej stronie drogi wiodącej do Kobylina i dalej do Pępowa. Kawalek za dworem drogę przecinała niewielka rzeczka, Orla, która właśnie, po obfitych deszczach, wylała. Wstąpiła więc św. Jadwiga do zamku, prosząc, aby przewieziono ją przez rzekę. Dziedzic widząc starą, ubogą kobietę, odprawił ją, lecz po chwili, tknięty przeczuciem, wysłał za nią powózkę. Woźnica jednak nie dogonił jej, lecz zobaczył tylko idącą kobietę po wodzie, która już przeszła na drugi brzeg i nie utonęła. Przerażony zawrócił do zamku. Zamku już nie było. Zapadł się pod ziemię, a w miejscu, gdzie stał, pojawił się niewielki pagórek, z głębi którego dochodziły jęki i zawodzenia potępionego dziedzica. Św. Jadwiga zaś podążyła dalej w kierunku Pępowa. W tym czasie budowano tam wieżę kościoła. Jeden z murarzy zakpił z przechodzącą obok starej kobiety. Zanim jednak skończył wypowiadać bluźniercze słowa, spadł z rusztowania i zabił się. Wieży w Pępowie nigdy nie zdołano ukończyć. Cegły, które próbowano układać, spadały. Do dziś stoi więc kościół w Pępowie z wieżą podobną do czworokątnego kamienia".

3.3. Obiekty i tereny

Nieopodal skrzyżowania głównych dróg biegnących przez wieś, na miejscu dawnej szkoły - stary budynek szkolny został zniszczony w styczniu 1945r. wskutek eksplozji

niemieckiego samochodu z amunicją - w centrum Pępowa znajduje się dziś pomnik pamięci narodowej, skwer i sklepy.

Plac Cyryła Ratajskiego to wielofunkcyjny plac w centrum wsi. Pełni rolę parkingu, skweru, miejsca organizacji imprez masowych oraz targowiska.

Wiatrak „Franciszek” i stacja rowerowa „Skrzydlaty Zakątek”. Stacja rowerowa położona jest u zbiegu ulic: Sportowej, Kobylińskiej i Powstańców Wielkopolskich w Pępowie. Zakątek powstał z myślą o tych, którzy chcą połączyć aktywny wypoczynek wraz z możliwością odpoczynku w zacisznej przystani strzeżonej od lat przez zabytkowy wiatrak . To właśnie „Franciszek” dał początek nazwie „Skrzydlaty Zakątek”. Pod jego skrzydłami znajduje się pełne uroku miejsce służące rekreacji. Dla strudzonych w drodze powstała wiatra rekreacyjna, a dla żądnych wiedzy punkt informacyjny z trasami ścieżek rowerowych oraz tajemnicami wiatraka „Franciszka”.

Fontanny to miejsce naprzeciw Placu Cyryła Ratajskiego. Pełni funkcję miejsca odpoczynku, rekreacji oraz aktywności fizycznej dla mieszkańców gminy i wsi Pępowo.

Nowoczesna hala sportowa wybudowana przy szkole podstawowej służy nie tylko uczniom tamtejszej szkoły ale również wszystkim mieszkańcom. Odbywa się tam, m.in. Pępowka Liga Halowa.

Stadion sportowy to wyremontowany teren użyteczności publicznej z wyremontowaną trybuną sportową oraz kortem tenisowym.

Teren przy kościele parafialnym p.w. św. Jadwigi został odnowiony, a stawy zostały oczyszczone i na nowo zagospodarowane. Teraz znajduje się m.in. boisko do siatkówki plażowej.

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Pępowie w 2005 r. otwarto rozbudowaną szkołę o nowe skrzydło, gdzie mieściło się gimnazjum. Obecnie w budynku szkoły funkcjonują również oddziały przedszkolne.

Na całym terenie gminy Pępowo wytyczone zostały również ścieżki rowerowe dzięki którym można zwiedzić większość terenu gminy Pępowo.

Wyżej wymienione obszary i obiekty chronione stanowią znaczący potencjał dla rozwoju turystyki. Szczególną uwagę należy zwracać na możliwość modernizacji obiektów zabytkowych pod kątem przystosowania ich dla obsługi ruchu turystycznego.

Na terenie gminy udokumentowanych jest 112 stanowisk archeologicznych zlokalizowanych głównie w sąsiedztwie dolin rzecznych oraz 1 stanowisko archeologiczne

wpisane do rejestru zabytków. Obowiązuje bezwzględny zakaz zabudowy, rozkopywania, przekształcania tych terenów.

3.4. Infrastruktura społeczna

Budynek szkolny, który został zbudowany w 1972 roku. Do 1973r. dzieci uczyły się w pałacu. Obecnie budynek jest po przebudowie, która miała na celu dostosowanie budynku do pełnienia funkcji Szkoły Podstawowej oraz Oddziałów Przedszkolnych. W 2005 został rozbudowany o nowe skrzydło gimnazjalne oraz została odnowiona elewacja i dach budynku.

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej. Naprzeciw kościoła zbudowano nowoczesne Centrum Sportowo - Kulturalne, które oddano do użytku 1 czerwca 1996 r. Mieści się w nim sala widowiskowa oraz siłownia, poczta, gminna biblioteka publiczna, remiza strażacka, oraz lokale do wynajmu. Od 2016 r. Centrum funkcjonowało jako Gminny Ośrodek Kultury, a od 2021 r. funkcjonuje jako Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej.

Stadion sportowy zbudowany w 1980 r. W 2010 r. stadion przeszedł gruntowny remont. Wybudowana została muszla koncertowa, kort tenisowy. Przebudowano również trybuny stadionu sportowego.

3.5. Infrastruktura techniczna

Na terenie Gminy istnieją cztery stacje uzdatniania wody w miejscowościach Wilkonice, Siedlec, Krzyżanki i Pępowo. Jakość wody uzdatnionej spełnia wymagania jakim powinna odpowiadać woda do picia i do celów gospodarczych.

Sieć kanalizacji sanitarnej posiadają następujące miejscowości: Pępowo, Siedlec, Babkowice, Gębice, Krzekotowice i częściowo Krzyżanki. W pozostałych wsiach ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków. Ścieki wywożone taborem asenizacyjnym trafiają do oczyszczalni w Pępowie.

W najbliższym czasie skanalizowana zostanie pozostała część Krzyżanek. Istniejący stan infrastruktury w zakresie kanalizacji nie odbiega od przeciętnego w Polsce.

W zakresie elektryfikacji Pępowo nie odbiega od standardów krajowych. Przez Gminę przebiega linia napowietrzna WN 110 KW o długości ok. 7,5 km.

Ilość wytwarzanych odpadów szacuje się rocznie na ponad 240 t. Na terenie Gminy, we wsi Czeluścin, znajduje się obecnie zrekultywowane składowisko odpadów komunalnych o łącznej powierzchni 0,95 ha.

L.p.	Rodzaj infrastruktury	Jednostka miary	Wielkość
1.	Sieć wodociągowa/ ilość miejscowości	km / szt.	98,2 / 13
2.	Sieć kanalizacyjna / ilość miejscowości	km / szt.	32,6 / 6
3.	Sieć gazowa / ilość miejscowości	km / szt.	103
4.	Oczyszczalnia ścieków	szt.	1
5.	Stacje towarowe PKP	szt.	1
6.	Dworce PKP	szt.	2
7.	Sieć dróg ogółem	km	76,43
9.	Drogi o powierzchni nieulepszonej	km	19,49
10.	Drogi gruntowe)	km	9,2

(Źródło: dane Urzędu Gminy Pępowo)

3.6. Gospodarka i rolnictwo

Na terenie miejscowości Pępowo usytuowały się następujące przedsiębiorstwa:

- Debon - Debon Sp. z o.o. Produkcja przyczep do przewozu koni i boksów do stajni Pępowo, ul. Kobylińska
- F.H.U. Andrzej Małecki w Pępowie
- Stadnina Koni w Pępowie
- Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska" w Pępowie
- MAT – BUD M. S. Bzdęga w Pępowie
- P.T.H.U. Justyna Waszak w Pępowie
- Marian Kaczmarek - masarnia w Pępowie
- "KWIECIŃSCY" Ośrodek Szkolenia, Biuro Usług BHP i PPOŻ
- PPHU STRO – STAL Sławomir Stróżyk
- Autocentrum Małecki Sp. z o. o.
- MAT – MED Mateusz Andrzejewski Ratownictwo Medyczne
- HTS MEDIJ Sp. z o.o.
- Serwis Opon BZODEK
- Restauracja „Gościniec Pępowo”
- Restauracja „Pianoforte”

Ponadto funkcjonuje tu cały szereg zakładów usługowych, bogata sieć sklepów, restauracje, pizzeria, bar, kwatery agroturystyczne. Gmina przeznaczona dla inwestorów około 6

ha gruntów, podzielonych na 1 ha działki położonych w granicy administracyjnej miejscowości Pępowo.

W Pępowie ze względu na dogodną lokalizację swoje siedziby ma wielu przedsiębiorców w takich branżach jak: obrót materiałami budowlanymi i środkami do produkcji rolnej, ubój gospodarczy, mechanika pojazdowa, elektromechanika, fryzjerstwo, krawiectwo.

Rozwijające się usługi rolnicze, okołorolnicza i pozarolnicza przedsiębiorczość przyczynią się do powstania nowych miejsc pracy, a co za tym idzie, wpłyną pozytywnie na wzrost dochodów mieszkańców.

3.8. Kapitał społeczny i ludzki:

Na terenie wsi Pępowo działa kilka organizacji pozarządowych: Ochotnicza Straż Pożarna, Ludowy Klub Sportowy „Dąbroczanka” Pępowo, Koło Gospodyń Wiejskich, Centrum Rozwoju Gminy Pępowo, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Nr 4, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Klub Seniora, Stowarzyszenie „Ziołowieś”, Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Pępowie, Chór Gminno – Parafialny „Continuo”, Koło PZW Nr 201 Pępowo, PTW Pępowo, Koło Łowieckie nr 15 Lis Pępowo. Mają tutaj swoje siedziby organizacje działające ponadlokalnie: Międzygminny Związek Turystyczny „Wielkopolska Gościńska” oraz Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania Gościńska Wielkopolska”.

3.9. Gmina Pępowo posiada cały szereg opracowań i planów rozwojowych:

1. Strategia Rozwoju Gminy Pępowo na lata 2021-2030
2. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pępowo na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028
3. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pępowo
4. Wieloletnia prognoza finansowa na lata 2011-2023
5. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Pępowo na lata 2020-2024

W wymienionych dokumentach znajdują się szczegółowe opisy stanu rzeczywistego Gminy Pępowo oraz **miejscowości Pępowo**.

Jednym z ważniejszych dokumentów planistycznych jest Strategia Rozwoju Gminy Pępowo na lata 2021 – 2030 w tym dokumencie zdefiniowano zadania dla gminy m. in. z zakresu poprawy infrastruktury komunikacyjnej, polityki przestrzennej gminy, ochrony środowiska i rozwoju gospodarczego.

4. Ocena mocnych i słabych stron Pępowa

Silne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none">1. Siedziba gminy2. Wyremontowany Stadion sportowy3. Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej4. Zabytki:<ul style="list-style-type: none">• Kościół• Urząd Gminy (część zabytkowa)• Szpitalik• Lamus• Pałac• Wiatrak „Franciszek”• Spichlerz5. Dobra baza oświatowa6. Wyposażenie sal lekcyjnych w nowe pomoce dydaktyczne7. Kwatery agroturystyczne8. Organizacje pozarządowe:<ul style="list-style-type: none">• Ochotnicza Straż Pożarna• Koło Emerytów i Rencistów• Centrum Rozwoju Gminy Pępowo• Fundacja Gościnna Wielkopolska• Stowarzyszenie „Ziołowieś”• Chór Gminno – Parafialny „Continuo”• Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Pępowie• Klub Seniora• Koło PZW Nr 201 Pępowo• PTW Pępowo• Dobra infrastruktura techniczna:<ul style="list-style-type: none">• Kanalizacja i oczyszczalnia ścieków• Place i parkingi• Oświetlenie miejscowości• Tereny zielone• Place zabaw• Siłownia zewnętrzna• Łowisko9. Przedsiębiorstwa rozwojowe	<ol style="list-style-type: none">1. Obniżający się poziom wód – brak kąpieliska2. Niezadawalający stan niektórych dróg3. Słaba dostępność komunikacji publicznej4. Brak form opieki nad dziećmi do lat 35. Brak nowych obszarów dla rozwoju strefy przemysłowej6. Bezpieczeństwo publiczne – brak posterunku policji

<p>10. Dobre położenie</p> <p>11. Aktywni mieszkańcy wychodzący poza środowisko lokalne</p> <p>12. Wsparcie dla firm:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fundusz Poręczeń • Pakiet ulg dla rozpoczynających działalność <p>13. Centrum usługowo – targowe</p> <p>14. Nowoczesna hala sportowa</p> <p>15. Boisko sportowe przy szkole „Orlik”</p> <p>16. Dobre warunki dla dzieci w przedszkolu</p> <p>17. Duża ilość działek z przyłączami pod zabudowę mieszkaniową</p> <p>18. Zagospodarowane centrum Pępowa – fontanny</p> <p>19. Rozbudowana oczyszczalnia ścieków</p> <p>20. Rozwijająca się gastronomia na terenie Pępowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Gościniec Pępowo” • „Pianoforte” • działalność cateringowa <p>21. Wyremontowana droga powiatowa Pępowa - Siedlec</p>	
Szanse	Zagrożenia
<p>1. Nowi inwestorzy</p> <p>2. Nowe miejsca pracy</p> <p>3. Programy Unii Europejskiej</p> <p>4. Elektrownie wiatrowe</p> <p>5. Farmy fotowoltaiczne</p> <p>6. Rozwój okolicznych firm</p> <p>7. Park</p> <p>8. Koło Gospodyń Wiejskich</p> <p>9. Rozwój sieci dróg rowerowych</p>	<p>1. Zagrożenia ekologiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wysoka produkcja rolna • Niska emisja <p>2. Załamanie gospodarki</p> <p>3. Skomplikowane prawo</p> <p>4. Niestabilność polityczna</p> <p>5. Brak rąk do pracy</p> <p>6. Słaby przyrost naturalny</p>

Po dokonaniu analizy mieszkańcy wyznaczyli priorytety rozwojowe Pępowa i ułożyli je w plan działań.

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w ciągu 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji

Podczas warsztatów uczestnicy ustalili dla Pępowa priorytetowe zadania według ważności:

Lp.	Nazwa inwestycji bądź przedsięwzięcia aktywizującego społeczność lokalną	Cel	Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania
1.	Przebudowa ulicy Promienistej w Pępowie	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	2022-2023	1 106 000,00 zł Środki zewnętrzne unijne i krajowe Pozostałe środki własne
2.	Przebudowa ulic Szkolnej i Mariana Orłonia w Pępowie	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	2023-2024	1 500 000,00 zł Środki zewnętrzne unijne i krajowe Pozostałe środki własne
3.	Budowa ulicy Wiejskiej, Rolniczej, Ogrodowej, Żniwnej, Kwiatowej i Konarzewskich w m. Pępowo wraz z infrastrukturą – etap II	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	2023-2025	6 000 000,00 zł Środki zewnętrzne unijne i krajowe Pozostałe środki własne
4.	Budowa żłobka wraz z zagospodarowaniem terenu w Pępowie	Zapewnienie opieki dzieciom do lat 3	2023-2024	3 400 000,00 zł Środki zewnętrzne unijne i krajowe Pozostałe środki własne
5.	Budowa chodników w ciągu ulic ks. Płaczka, Polnej, Jędrzeja Dalekiego oraz Gen. Umińskiego	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	2022-2026	200 000,00 zł Środki zewnętrzne unijne i krajowe Pozostałe środki własne
6.	Rewitalizacja i rewaloryzacja (modernizacja) przyrodnicza	Gromadzenie zasobów	2023-2024	8 000 000,00 zł Środki

	stawów w Pępowie wraz z budową infrastruktury turystycznej	wodnych, przeciwdziałanie skutkom suszy oraz rozwój bazy turystycznej		zewewnętrzne unijne i krajowe Pozostałe środki własne
7.	Budowa ścieżki rowerowej wraz z oświetleniem ulicznym przy ul. Kobylińskiej	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	2024-2025	2 000 000,00 zł Środki zewnętrzne unijne i krajowe Pozostałe środki własne
8.	Zainstalowanie i wykorzystanie OZE w obiektach Gminy Pępowo – szkoły, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej i Urzędu Gminy Pępowo	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców	2023-2024	250 000,00 zł Środki zewnętrzne unijne i krajowe Pozostałe środki własne
9.	Modernizacja pomieszczeń po dawnej bibliotece z przeznaczeniem dla sołectwa Pępowo	Wykorzystanie istniejących zasobów lokalowych na potrzeby własne	2025-2026	100 000,00 zł Środki zewnętrzne unijne i krajowe Pozostałe środki własne
10.	Budowa drogi – łącznika pomiędzy ul. Polną i 1 Maja.	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	2025-2026	1 500 000,00 zł Środki zewnętrzne unijne i krajowe Pozostałe środki własne
11.	Przebudowa drogi przy ul. Cegielnia wraz z budową parkingu i infrastruktury towarzyszącej	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i rozwój bazy turystycznej	2026-2029	500 000,00 zł Środki zewnętrzne unijne i krajowe Pozostałe środki własne
12.	Budowa dróg na „osiedlu Polna”	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	2027-2029	6 000 000,00 zł Środki zewnętrzne unijne i krajowe Pozostałe środki własne
13.	Budowa ścieżki rowerowej Pępowo - Wilkonice	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	2025-2029	5 000 000,00 zł Środki zewnętrzne unijne i krajowe

				Pozostałe środki własne
--	--	--	--	----------------------------